

Obscné nařícení o ochraně osobníců údajů (GDPR) ve veřejné správě

Mgr. Michal Nulíček, LL.M.

ROWAN LEGAL

Plenární zasedání Rady vlády pro informační společnost, Praha, 9. 9. 2016

Působnost GDPR

- Nakládání s údaji o identifikovatelných fyzických osobách
- GDPR platí i pro veřejný sektor
- Místní působnost
 - provozovna v EU, nabídka zboží či služeb fyzickým osobám v EU, monitorování chování fyzických osob v EU
- Výjimky z působnosti
 - Zpracování při činnostech, které nespadají do působnosti práva EU
 - Zpracování při činnosti související s politikou kontrol na hranicích, azylu a přistěhovalectví
 - Fyzickou osobou pro osobní a domácí potřebu
 - Příslušnými orgány za účelem prevence, vyšetřování, odhalování či stíhání TČ nebo výkonu trestů, vč. ochrany před hrozbami pro veřejnou bezpečnost a jejich předcházení (Zpracování upraveno v směrnici č. 2016/680)

Principy nařízení

■ Principy zpracování dat

- **Zákonnost, korektnost /férovost a transparentnost**
- **Účelové omezení**(specifikovaný, výslovný a legitimní)
- **Minimalizace údajů** (nezbytný rozsah relevantních údajů)
- **Přesnost** (přesné údaje, s opravou či výmazem neaktuálních údajů)
- **Omezení uložení**(doba zpracování nezbytná pro daný účel)
- **Integrita a důvěrnost** (zajištění bezpečnosti dat, ochrana před neoprávněným a nezákonným zpracováním)
- **Odpovědnost** (a povinnost prokazování)

■ Důležitý výkladový princip

- **Proporcionalita** (recitál č. 4) – právo na ochranu osobních údajů není absolutním právem, vždy v rovnováze s dalšími právy

Účel zpracování, omezení účelem

■ Omezení účelem

- Účel stanoví správce před zpracováním a nesmí až na výjimky zpracovávat osobní údaje za jiným účelem. Po dosažení účelu by měl osobní údaje vymazat.

■ Další zpracování (za jiným účelem, než za jakým byla data shromážděna)

- Pokud jsou starý a nový účel slučitelný, je možné zpracovávat
- Stanovení případů slučitelnosti právním předpisem

■ Zpracování za účelem:

- Vědeckého či historického výzkumu nebo pro statistické účely
- Archivace ve veřejném zájmu → Automaticky slučitelný účel

Souhlas

- Dnes nadužívaný právní titul
- Vždy je lepší spoléhat se na jiný titul
- Upravená definice → obtížnější získat
 - svobodný, výslovný, vědomý a **jednoznačný** projev vůle, daný prostřednictvím **prohlášení, nebo jasnou souhlasnou akcí (affirmative action)**
 - → souhlas nelze udělit mlčky, konkludentně
- Pro VS velmi obtížné získat
 - Pokud existuje mezi správcem a subjektem údajů jasná nerovnováha, zejména pokud je správce orgánem veřejné moci, je nepravděpodobné, že by mohl být souhlas udělen svobodně. (Recitál 43)

Další právní důvody zpracování

■ Tituly:

- b) Plnění smlouvy,
- c) Splnění právní povinnosti,
- d) Ochrana životně důležitých zájmů SÚ,
- **e) Veřejný zájem, výkon veřejné moci,**
- f) oprávněný zájem

■ ~~Oprávněný zájem~~

- Veřejná správa nemůže využívat

■ Veřejný zájem, výkon veřejné moci + splnění právní povinnosti

- Členské státy mohou tyto právní důvody specifikovat právním předpisem

Citlivé údaje – právní důvody zpracování I.

■ Citlivé údaje

- Údaje, které vypovídají o rasovém či etnickém původu, politických názorech, náboženském vyznání či filozofickém přesvědčení nebo členství v odborech, a zpracování genetických údajů, biometrických údajů za účelem jedinečné identifikace fyzické osoby a údajů o zdravotním stavu či o sexuálním životě nebo sexuální orientaci fyzické osoby.

■ Obecně zákaz zpracování

- Kromě případů, kdy je dán nějaký speciální případ (právních důvod)

■ Právní důvody:

- a) výslovný souhlas subjektu údajů
- b) plnění povinností v oblasti pracovního práva a práva v oblasti sociálního zabezpečení a sociální ochrany, pokud je to dáno právem Unie či členského státu

Citlivé údaje – právní důvody zpracování II.

■ Právní důvody:

- c) ochrana **životně důležitých zájmů subjektu údajů**, v případě, že k tomu subjekt údajů není fyzicky nebo právně způsobilý dát souhlas;
- d) zpracování se týká osobních údajů **zjevně zveřejněných subjektem údajů**;
- e) zpracování je **nezbytné pro určení, výkon nebo obhajobu právních nároků** nebo pokud **soudy jednají v rámci svých soudních pravomocí**;
- f) zpracování je nezbytné z důvodu **významného veřejného zájmu** na základě práva Unie nebo členského státu
- g) zpracování je **nezbytné pro účely preventivního nebo pracovního lékařství**,
- h) zpracování je **nezbytné z důvodů veřejného zájmu v oblasti veřejného zdraví**
- i) zpracování je **nezbytné pro účely archivace ve veřejném zájmu, pro účely vědeckého či historického výzkumu** nebo pro statistické účely v souladu s čl. 89 odst. 1 GDPR.

Práva subjektů údajů

- Zakotveno mnoho nových práv – je nutné napomáhat k uplatňování
 - Právo na přístup
 - Právo na opravu
 - Právo na přenositelnost údajů („portabilita“) - Vzhledem ke své povaze by toto právo nemělo být uplatňováno vůči správčům, kteří zpracovávají osobní údaje v rámci výkonu veřejné moci. Proto by se nemělo uplatňovat v případech, kdy je zpracování osobních údajů nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na správce vztahuje, nebo pro vykonání úkolu ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce. (Recitál 68)
 - Právo vznést námitku
 - Právo na omezení zpracování
 - Právo na výmaz (právo „být zapomenut“)
- Omezení práv a povinností (čl. 23)
 - práva subjektů údajů a povinnosti správců či zpracovatelů vycházející z čl. 12 – 22 mohou být právem Unie nebo členské země omezeny
 - omezení z důvodu např. národní bezpečnosti, obrany, veřejné bezpečnosti, ochrany nezávislosti soudnictví, vymáhání občanskoprávních nároků apod.

Bezpečnost osobních údajů

- Záměrná ochrana osobních údajů
- Standardní ochrana osobních údajů
- Náležitá technická a organizační opatření
- **Hlášení bezpečnostních incidentů:**
 - Dozorovému úřadu
 - Jakékoliv bezpečností narušení osobních údajů
 - Správce musí informovat bez zbytečného odkladu, nejpozději do 72 h
 - Dokumentace narušení
 - Subjektům osobních údajů
 - V případě vysokého rizika právům a svobodám jednotlivce
 - V některých případech není potřeba

Povinnosti zpracovatele

- Zpracovatel musí
 - Splnit stejné nároky na ochranu osobních údajů jako správce
 - Mít se správcem uzavřenou smlouvu, jejíž minimální obsah je podrobně určen Nařízením
 - Zpracovávat osobní údaje pouze dle pokynů správce
 - Zavést náležitá technická a organizační opatření
 - Vést záznamy o zpracování osobních údajů
 - Spolupracovat s dozorovým úřadem
- Zákaz pověřování dalších zpracovatelů bez souhlasu správce
 - Informování o změnách a právo na námitky

Posouzení vlivu na ochranu osobních údajů

- Povinnost oznamování dozorovému úřadu zrušena
 - Nahrazeno povinností vést evidenci zpracování + Posouzením vlivu na ochranu osobních údajů
- Posouzení, zda způsob zpracování neohrožuje práva a svobody jednotlivce
 - Pokud zpracování může představovat vysoké riziko pro práva a svobody jednotlivce
 - Analýza zamýšlených operací, potřebnosti a proporcionality operací vzhledem k účelu, možných rizik a zamýšlených opatření ke zmírnění rizik
- Posouzení vlivu ve veřejné správě
 - Společný projekt více OVM – může stačit jedno posouzení
 - S přijetím zákona obecné posouzení vlivu – pokud bude OVM zpracovávat na základě tohoto zákona, již nebude muset znovu provádět posouzení

Pověřenec pro ochranu údajů

- Pro orgány veřejné moci povinné
 - S přihlédnutím k organizační struktuře a velikosti OVM může být pro několik OVM jmenován jeden pověřenec
- Kvalifikace a postavení
 - Expertní znalost práva a praxe ochrany OÚ
 - Zaměstnanec / služba
 - Informovanost, nezávislost, mlčenlivost
- Úkoly
 - Poučuje o závazcích z právních předpisů o OOÚ
 - Dohlíží na dodržování
 - Spolupracuje s dozorovým úřadem, kontaktní osoba pro subjekty osobních údajů

Vynucování a sankce

- Velké množství pravomocí dozorových úřadů
- Sankce - současný stav
 - Dle našeho zákona lze nyní uložit pokutu max. ve výši 10 mil. Kč, v praxi jsou však ukládány pokuty řádově nižší
- Výrazné zpřísnění sankcí – až do 20 mil. EUR nebo 4 % celosvětového ročního obratu (cokoli je vyšší)
- Sankce orgánům veřejné moci
 - Členské státy mohou stanovit pravidla týkající se toho, **zda a do jaké míry** je možno ukládat správní pokuty orgánům veřejné moci a veřejným subjektům usazeným v daném členském státě.

Shrnutí důležitých specifik pro veřejnou správu I.

- **Výjimky z působnosti (čl. 2/2)**
 - Činnosti nespádající do působnosti práva EU, činnosti týkající se politiky kontrol na hranicích, azylu a přistěhovalectví, zpracování, které upravuje směrnice č. 2016/680
- **Omezení účelem a další zpracování (čl. 5/1b)**
 - Slučitelnost účelů může být stanovena právním předpisem
 - Vědecký, historický výzkum a statistické účely – slučitelný účel
- **Právní tituly pro zpracování (čl. 6)**
 - Nespoléhat se na souhlas
 - Zákaz využívání oprávněného zájmu
 - Možnost specifikace titulu plnění právní povinnosti a výkonu veřejné moci právním předpisem
- **Omezení práv subjektů údajů (čl. 23)**
 - V mezích čl. 23 lze omezit práva subjektů údajů a určitých povinnosti správců a zpracovatelů
- **Posouzení vlivu na ochranu OÚ (čl. 35/10)**
 - Společné projekty – jedno posouzení, obecné posouzení v rámci přijetí právního předpisu – poté již nemusí být prováděno znovu

Shrnutí důležitých specifik pro veřejnou správu II.

- Pověřenec pro ochranu údajů (čl. 37/3)
 - Může být sdílený pro několik OVM
- Předávání osobních údajů mimo EU v specifických situacích (čl. 49)
 - OVM nesmí využívat výjimky čl. 49/1 a) – c)
- Sankce
 - Čl. státy mohou zavést pravidla, zda či do jaké míry budou moci být OVM ukládány správní pokuty (čl. 83/8)
 - Ale poté musí stanovit jiné sankce (čl. 84/1)
- ~~One-stop-shop~~ (čl. 55/2)
 - Pro OVM se většinou nepoužije one-stop-shop (Pokud OVM nebo soukromé subjekty zpracovávají z titulu splnění právní povinnosti nebo z titulu veřejného zájmu či výkonu veřejné moci)
- Soudní ochrana (čl. 79/2)
 - pro OVM neplatí pravidlo, že subjekty údajů mohou žalovat v místě svého bydliště

Další kroky

- **Nutnost přípravy na compliance**
- **Audit**
 - Doporučujeme provést důkladný audit současných procesů spolu s přípravou plánu implementace nových povinností
- **Pověřenec pro ochranu osobních údajů**
 - V každém případě je nutné zřídit pověřence ochrany osobních údajů – posoudit, pro které skupiny orgánů stačí jeden pověřenec
- **Smlouvy se zpracovateli**
 - Je nutné upravit smlouvy se zpracovateli dle nových nároků
- **Revize právních důvodů zpracování**
 - Zejména zpracování založené na oprávněném zájmu a také na souhlasu

Kde najít aktuální informace?

- ▀ LinkedIn ROWAN LEGAL
- ▀ LinkedIn Michal Nulíček
- ▀ Newsletter – přihlásit se můžete e-mailem na nulicek@rowanlegal.com

Mgr. Michal Nulíček, LL.M
nulicek@rowanlegal.com

ROWAN LEGAL
+420 224 216 212
www.rowanlegal.com

- Právnícká firma roku v kategorii
Právo informačních technologií
– V letech 2010, 2011, 2012, 2013 , 2014 a 2015
- Právnícká firma roku v kategorii
Telekomunikace a média
- Band 1 v oblasti TMT pro Českou
republiku dle Chambers &
Partners